

Povzetek letnega poročila o spremljanju zdravstvene ustreznosti v letu 2024

Povzetek letnega poročila o kakovosti pitne vode zajema pregled rezultatov preskušanj pitne vode iz sistemov oskrbe s pitno vodo v Občini Hrastnik, za leto 2024. Celotno poročilo je objavljeno na spletni strani Komunale Hrastnik.

V letu 2024 smo upravljali in izvajali notranji nadzor nad šestimi sistemi za oskrbo s pitno vodo v občini Hrastnik (sistem Hrastnik, Dol pri Hrastniku, Ribnik, Jepihovec, Rakovec in Spodnje Krnice).

V skladu s PO-2300-14/8189-24/85047, z dne 6.12.2023 je NLZOH, Oddelek za pitne in kopalne vode, enota Ljubljana opravljal spremljanje zdravstvene ustreznosti pitne vode in obvladovanje tveganj na javnih sistemih oskrbe s pitno vodo, ki so v upravljanju Javnega podjetja Komunala Hrastnik d.o.o., Cesta 3. julija 7, 1430 Hrastnik.

Notranji nadzor je vzpostavljen na osnovah HACCP sistema, ki omogoča prepoznavanje mikrobioloških in fizikalno kemijskih agensov. Omenjeni agensi lahko predstavljajo potencialno nevarnost za zdravje ljudi, zato je nujno izvajanje potrebnih ukrepov ter vzpostavljanje stalnega nadzora na tistih mestih (kritičnih kontrolnih točkah) v oskrbi s pitno vodo, kjer se tveganja lahko pojavijo.

Podlaga za izvajanje strokovnega nadzora je Uredba o pitni vodi (Ur. List RS št 61/2023).

Zdravstvena ustreznost in skladnost pitne vode se je ocenjevala na podlagi opravljenih mikrobioloških, fizikalno kemijskih preskušanj, terenskih meritev in pregledov sistemov za oskrbo s pitno vodo.

Preskušani indikatorski (fizikalno kemijski) parametri:

- redni parametri: temperatura vode, pH vrednost, električna prevodnost pri 20°C, prosti klor, barva, motnost, vonj, okus, amonij;

Preskušani (fizikalno kemijski) parametri:

- občasni (razširjeni) parametri: osnovni parametri, anorganski parametri, organski parametri, splošni fizikalno-kemijski parametri, kovine, pesticidi, lahkohlapni halogenirani ogljikovodiki, policiklični aromatski ogljikovodiki;
- stranski produkti dezinfekcije: trihalometani, bromat in klorat;
- po prilogi 4 Uredbe o pitni vodi pa trdota, anioni in kationi

Preskušani mikrobiološki parametri :

- redni parametri: Escherichia coli, koliformne bakterije, št. kolonij pri 22°C in št. kolonij pri 36 °C,
- občasni parametri: enterokoki in Clostridium perfringens s sporami.

V letu 2024 je bilo v okviru notranjega nadzora opravljenih 24 pregledov in odvzetih je bilo 94 rednih vzorcev na mikrobiološka preskušanja in 14 kontrolnih vzorcev. Za fizikalno kemijska preskušanja je bilo odvzetih 24 vzorcev, za občasno fizikalno kemijsko preskušanje pa je bil odvzet 1 vzorec.

Pitna voda se dezinficira na šestih sistemih. Kot dezinfekcijsko sredstvo se uporablja plinski klor in Na - hipoklorit.

Vsi odvzeti vzorci za fizikalno kemijska preizkušanja so bili v l. 2024 skladni s Pravilnikom. Posamezni vzorci za mikrobiološka preizkušanja na določenih mestih vzorčenja pred dezinfekcijo niso bili skladni s Pravilnikom o pitni vodi. Odvzeti vzorci po dezinfekciji so bili praviloma skladni z Uredbo. V primeru treh neskladnosti (1 x na sistemu javne vodooskrbe na sistemu Dol pri Hrastniku, 1 x na sistemu Jepihovec in 1 x na sistemu Spodnje Krnice) je voda, po izvedenih ustreznih korektivnih ukrepih, izpolnjevala zahteve, ki jih izhajajo iz Uredbe o oskrbi s pitno vodo.

V letu 2024 se je na sistemih za oskrbo s pitno vodo Hrastnik, Dol pri Hrastniku, Ribnik, Jepihovec, Rakovec in Spodnje Krnice, nadaljevalo z izvajanjem državnega monitoringa pitnih vod.

Namen rednih preskušanj je zagotavljanje osnovnih informacij o pitni vodi, pa tudi informacij o učinkovitosti priprave pitne vode (še zlasti dezinfekcije), kjer se ta uporablja.

V letu 2024 je bilo v okviru državnega monitoringa za pitno vodo, na zgoraj omenjenih sistemih odvzetih 23 vzorcev pitne vode.

Praviloma so vsi odvzeti vzorci ustrezali zahtevam pravilnika. V enem primeru in sicer na sistemu Dol pri Hrastniku je bila zaradi neuporabe objekta ugotovljena neskladnost – interno omrežje, po izvedem korektivnem ukrepu izpiranja cevovodov je kontrolni vzorec pokazal, da je pitna voda ustrezala zahtevam Pravilnika. V dveh primerih je bila v okviru državnega monitoringa ugotovljena neskladnost pitne vode in sicer 1 x na sistemu Hrastnik in 1 x na sistemu Spodnje Krnice. Po izvedenih ustreznih korektivnih ukrepih je voda izpolnjevala zahteve, ki izhajajo iz Uredbe o oskrbi s pitno vodo.

V vzorcu iz stanovanjskega objekta v naselju Kovk, odvzetem 19.8.2024 v sklopu monitoringa pitnih vod, je bila ugotovljena neskladnost večih parametrov. Nemudoma so bili odvzeti trije kontrolni vzorci v katerih pa ni bilo ugotovljenega mikrobiološkega neskladja. Ugotovljeno je bilo, da na odvzemnem mestu (zunanje korito), v času odvzema neskladnega vzorca, ni bila v uporabi voda iz sistema Rakovec, ampak voda iz individualnega sistema lastnika objekta. Odvzeti neskladni vzorec tako ni reprezentativen za sistem oskrbe s pitno vodo Rakovec.

Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, v svojem poročilu za leto 2024 ugotavlja, da je bila pitna voda pri vseh oskrbovalnih območjih, ki so v upravljanju Javnega podjetja Komunala Hrastnik d.o.o. preskušana skladna z določili Uredbe o pitni vodi (Ur. list RS, št. 61/2023). Z izvajanjem notranjega nadzora na načelih HACCP je zagotovljena varna in zdravstveno ustrezna pitna voda.

Rezultati fizikalno kemijskega in mikrobiološkega preskušanja v okviru notranjega nadzora v letu 2024 potrjujejo, da je pitna voda, z izjemo posameznih vzorcev na določenih mestih vzorčenja, skladna z Uredbo o pitni vodi.

Na sistemih je nujno potrebno opravljati redno dezinfekcijo in ultrafiltracijo vode, ter vzdrževati koncentracije prostega preostalega klora po HACCP načrtu.

